



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Παιδείας  
και Θρησκευμάτων



ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ  
Π/ΘΜΙΑΣ & Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΡΗΤΗΣ  
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ (ΠΕ.Κ.Ε.Σ.) ΚΡΗΤΗΣ

ΣΤΕΡΓΙΑΝΗ ΖΑΝΕΚΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΡΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ-ΠΕ02

Δ/νση: Ρολέν 4, Τ.Κ. 71305 – Ηράκλειο

Τηλ.: 2810 246400-246860

Κιν. 6973735494

Fax: 2810222076

E-mail: [pekeskritis@sch.gr](mailto:pekeskritis@sch.gr)

E-mail προσωπ.: [stergianizaneka@gmail.com](mailto:stergianizaneka@gmail.com)

Ιστότοπος: <http://www.pdekritis.gr/pekes/>

Ιστότοπος προσωπ.: <https://szaneka.academia.edu/>

Ιστότοπος συνεργ.: <https://tpe-filologika.blogspot.com/>

Πληροφορίες: Γραμματεία ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης

Ηράκλειο, 25-02-2022

Αρθ. Πρωτ: Φ2/339

ΠΡΟΣ: τους/τις Διευθυντές/-τριες και τους/τις εκπαιδευτικούς όλων των ειδικοτήτων των Σχολείων της παιδαγωγικής μου ευθύνης στα Χανιά και στο Ρέθυμνο

ΚΟΙΝ:

1. ΠΔΕ Κρήτης (ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης)
2. Δ/νση Δ/θμιας Εκπαίδευσης Χανίων
3. Δ/νση Δ/θμιας Εκπαίδευσης Ρεθύμνου

**ΘΕΜΑ:** Φαινόμενα βίας στη σχολική κοινότητα: Αντιμετώπιση, Πρόληψη, Ερμηνεία

**Αγαπητές και Αγαπητοί Συνάδελφοι,**

Η βία στο σχολείο ως εκδήλωση φαινομένων που προσδιορίζονται από βαθιά ριζωμένες αντιθέσεις, αντιφάσεις και συγκρούσεις που αναδεικνύονται κατά τη διαπραγμάτευση και την οργάνωση της σχολικής ζωής, μας προβληματίζει και μας ενεργοποιεί ως παιδαγωγούς. Οι μορφές διαπραγμάτευσης, αμφισβήτησης και αντίστασης που αναπτύσσονται από τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς και τους γονείς στο ευρύτερο πλαίσιο της σχολικής ζωής πρέπει να θέτουν όρια στις επιλογές που αναπτύσσουν. Πρόκειται για το κοινωνικό φαινόμενο της σχολικής βίας/επιθετικότητας, πολυδιάστατο φαινόμενο, το οποίο ανάγεται σε πολλαπλές αιτίες και έχει διάφορες εκφάνσεις και εκδηλώσεις. Αναφερόμαστε σε φαινόμενα αντικοινωνικής συμπεριφοράς, τα οποία έχουν λάβει ανησυχητικές διαστάσεις στη σχολική ζωή και περιλαμβάνουν τη βία αλλά και την επιθετικότητα και τον εκφοβισμό μαθητών/-τριών και εκπαιδευτικών. Λαμβάνοντας υπόψη την αναπόφευκτη μετεξέλιξη των δομών και της λειτουργίας της οικογένειας, απαιτείται μια κριτική θεώρηση του ρόλου που διαδραματίζει το σχολείο και το εκπαιδευτικό μας σύστημα γενικότερα στον 21<sup>ο</sup> αιώνα, ώστε να καταστεί αυτό ικανό να διαχειρίζεται κρίσεις και να ενσωματώνει την ετερότητα.

### **Σχολική Βία. Επιμόρφωση και Προτάσεις πρόληψης και αντιμετώπισης**

**Ι. Επιμόρφωση και προτάσεις.** Στο πνεύμα της υποστήριξης του εκπαιδευτικού μας έργου στο δύσκολο αυτό θέμα, το ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης, σε συνεργασία με 22 ΠΕ.Κ.Ε.Σ, διοργάνωσε Επιμορφωτική Ημερίδα, το Σάββατο 12 Φεβρουαρίου 2022 με θέμα «Φαινόμενα βίας στη σχολική κοινότητα: Αντιμετώπιση, Πρόληψη, Ερμηνεία» (ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης, Αρ. Πρωτ.: Φ2 / 162/3-2-22, με θέμα: Πρόσκληση συμμετοχής σε επιμορφωτική ημερίδα). Μπορείτε να παρακολουθήσετε (εκπαιδευτικοί και μαθητές/-τριες) τις παρουσιάσεις ειδικών επιστημόνων επί του θέματος και τη συζήτηση που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο αυτής της Ημερίδας στους συνδέσμους που ακολουθούν από τα αναρτημένα βίντεο στο κανάλι του ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης στο youtube.

Το πρόγραμμα της εκδήλωσης και οι σύνδεσμοι παρακολούθησης στο youtube

**1ο Στρογγυλό τραπέζι: Πλαίσιο διαχείρισης & αντιμετώπισης φαινομένων βίας στη σχολική κοινότητα – 11:00-14:00**

Προεδρείο: Νικόλαος Ανταμπούφης, Ιγνάτιος Καράμηνας, Χρίστος Μαρκαντώνης,  
Αδαμαντία Φατσέα

Παρακολούθηση στρογγυλού τραπεζιού:

[https://www.youtube.com/watch?v=HuzZ4q9V0G4&list=PLV8VgCv2Kt4Q2upJFJ1fPZQxfZIS8glFt&index=1&ab\\_channel=%CE%A0%CE%95%CE%9A%CE%95%CE%A3%CE%9A%CF%81%CE%AE%CF%84%CE%B7%CF%82](https://www.youtube.com/watch?v=HuzZ4q9V0G4&list=PLV8VgCv2Kt4Q2upJFJ1fPZQxfZIS8glFt&index=1&ab_channel=%CE%A0%CE%95%CE%9A%CE%95%CE%A3%CE%9A%CF%81%CE%AE%CF%84%CE%B7%CF%82)

**Γκουλιάμα Αλεξάνδρα**

Δρ Παιδοψυχιατρικής, Σύμβουλος Παιδείας Περιφέρειας Αν. Μακεδ. Θράκης

**Δημητρίου Ξένη**

Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου επί τιμή

**Κορμάς Γιώργος**

Ιατρός – Εκπρόσωπος Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου

**Κουφονικολάκου Θεώνη**

Βοηθός Συνηγόρου του Πολίτη για τα Δικαιώματα του Παιδιού

**2ο Στρογγυλό τραπέζι: Πρόληψη φαινομένων βίας στη σχολική κοινότητα – 15:00-17:30**

Προεδρείο: Ειρήνη Βιδάκη, Μαρία Νέζη, Σπυρίδων Παπαδάκης, Παναγιώτης Πεφάνης

Παρακολούθηση στρογγυλού τραπεζιού:

[https://www.youtube.com/watch?v=ZNXJk0DBcuw&list=PLV8VgCv2Kt4Q2upJFJ1fPZQxfZIS8glFt&index=2&ab\\_channel=%CE%A0%CE%95%CE%9A%CE%95%CE%A3%CE%9A%CF%81%CE%AE%CF%84%CE%B7%CF%82](https://www.youtube.com/watch?v=ZNXJk0DBcuw&list=PLV8VgCv2Kt4Q2upJFJ1fPZQxfZIS8glFt&index=2&ab_channel=%CE%A0%CE%95%CE%9A%CE%95%CE%A3%CE%9A%CF%81%CE%AE%CF%84%CE%B7%CF%82)

**Νικολαΐδης Γιώργος**

Ψυχίατρος, Διευθυντής Διεύθυνσης Ψυχικής Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού

**Τσίτσικα Άρτεμις**

Αναπλ. Καθηγήτρια Παιδιατρικής – Εφηβικής Ιατρικής, Ιατρική Σχολή Ε.Κ.Π.Α.

**Υφαντή Κωνσταντίνα**

Ψυχολόγος, Δίκτυο Υπηρεσιών Πρόληψης και Έγκαιρης Παρέμβασης του ΚΕ.Θ.Ε.Α.

**Χαρδαλούπα Ιωάννα**

Ψυχολόγος, Τμήμα Πρόληψης, Χαμόγελο του Παιδιού

**3ο Στρογγυλό τραπέζι: Ερμηνείες εκδήλωσης φαινομένων βίας στη σχολική κοινότητα – 18:00-20:30**

Προεδρείο: Νικόλαος Γραίκος, Ελευθερία Ζάγκα, Νικόλαος Καμήλος, Ιωάννης Σούλιος

Παρακολούθηση στρογγυλού τραπεζιού:

[https://www.youtube.com/watch?v=NUAUWr8LMxc&list=PLV8VgCv2Kt4Q2upJFJ1fPZQxfZIS8glFt&index=3&ab\\_channel=%CE%A0%CE%95%CE%9A%CE%95%CE%A3%CE%9A%CF%81%CE%AE%CF%84%CE%B7%CF%82](https://www.youtube.com/watch?v=NUAUWr8LMxc&list=PLV8VgCv2Kt4Q2upJFJ1fPZQxfZIS8glFt&index=3&ab_channel=%CE%A0%CE%95%CE%9A%CE%95%CE%A3%CE%9A%CF%81%CE%AE%CF%84%CE%B7%CF%82)

**Αλεξίου Θανάσης**

Καθηγητής Τμ. Κοινωνιολογίας, Παν. Αιγαίου

**Γκόβαρης Χρήστος**

Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε., Παν. Θεσσαλίας

**Κουρκούτας Ηλίας**

Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε., Παν. Κρήτης

**Μαρβάκης Θανάσης**

Καθηγητής Π.Τ.Δ.Ε., Α.Π.Θ.

**II. Πρόταση. Η μέθοδος της διαμεσολάβησης μεταξύ ομηλικών.** Η Σχολική Διαμεσολάβηση αποτελεί μία μέθοδο πρόληψης της ενδοσχολικής βίας μέσα από τη διαχείριση των συγκρούσεων που προκύπτουν ανάμεσα στους μαθητές/τριες. Είναι μία διαδικασία, κατά την οποία μαθήτριες και μαθητές των μεγαλύτερων τάξεων, αφού εκπαιδευτούν από τους/τις εκπαιδευτικούς τους που γνωρίζουν αυτή τη μέθοδο, διαμεσολαβούν για την επίλυση συγκρούσεων και διαφορών ανάμεσα σε συμμαθήτριες και συμμαθητές τους.

Η σχολική διαμεσολάβηση από ομηλικούς αποτελεί μία εναλλακτική πρακτική στο παραδοσιακό σύστημα επίλυσης συγκρούσεων και απόδοσης ευθυνών και τιμωριών από ενηλίκους. Με τη μέθοδο αυτή, τα ίδια τα εμπλεκόμενα μέρη προσφεύγουν οικειοθελώς στους συνομηλικούς διαμεσολαβητές και διαμεσολαβήτριες και ακολουθώντας με τη βοήθειά τους μία συγκεκριμένη διαδικασία, ερευνούν τα αίτια της σύγκρουσής τους, συμφωνούν στη λύση της και δεσμεύονται να τηρήσουν την αμοιβαία συμφωνία. Είναι προφανές ότι αυτή η μέθοδος επίλυσης διαφορών και συγκρούσεων, που βασίζεται στον διάλογο, στην ενσυναίσθηση και στην ενεργητική ακρόαση, συμβάλλει στην ενδυνάμωση των μαθητών και μαθητριών στη διαχείριση συγκρούσεων (μέσα και έξω από το σχολείο), στη βελτίωση των σχέσεων και γενικότερα στη δημιουργία ενός υγιούς, θετικού, ασφαλούς και πιο δημοκρατικού σχολικού περιβάλλοντος.

Η διαμεσολάβηση παρουσιάζει μεταξύ άλλων τα παρακάτω οφέλη:

- Ενδυναμώνει τους μαθητές και τις μαθήτριες με δεξιότητες και στρατηγικές για τη διαχείριση συγκρούσεων μέσα και έξω από το σχολείο.
- Βοηθά τους μαθητές και τις μαθήτριες να αποκτήσουν αυτογνωσία και αυτοπεποίθηση, καθώς και κατανόηση για τα προβλήματα που απασχολούν τους συμμαθητές/τριές τους.
- Οικοδομεί ισχυρές σχέσεις συνεργασίας και αλληλοϋποστήριξης στη σχολική κοινότητα.
- Αναπτύσσει χρήσιμα επικοινωνιακά εργαλεία και συμβάλλει στη διευκόλυνση της μαθησιακής διαδικασίας μέσα σε ένα εποικοδομητικό και δημιουργικό σχολικό περιβάλλον.

Πηγή

Σχολική Διαμεσολάβηση. Ένας Οδηγός για την Επίλυση Συγκρούσεων στο Σχολείο από Ομηλικούς (Δομή Αντιγόνη)

**Βοηθητικό υλικό για τη μέθοδο της διαμεσολάβησης ομηλικών και τον σχολικό εκφοβισμό. Δείτε εδώ:**

1. Σχολική Διαμεσολάβηση. Ένας Οδηγός για την Επίλυση Συγκρούσεων στο Σχολείο από Ομηλικούς (Δομή Αντιγόνη):

[https://gr.boell.org/sites/default/files/odigos\\_sholikis\\_diamesolavisis\\_omilikon.pdf](https://gr.boell.org/sites/default/files/odigos_sholikis_diamesolavisis_omilikon.pdf)

2. Πανελλήνιο Δίκτυο Σχολείων για την Σχολική Διαμεσολάβηση:

<https://observatory.sustainablegreece2020.com/gr/schools-practices/panellhnio-diktyo-sxoleiwn-gia-thn-sxolikh-diamesolabhsh.577.html>

3. Ενημερωτικό Υλικό για τον Σχολικό Εκφοβισμό:

- <http://epsype.blogspot.com/2012/02/6.html>
- <https://www.hamogelo.gr/gr/el/diadrastiko-ekpaideitiko-ergaleio/>
- <http://www.e-abc.eu/gr/>
- [http://5gym-irakl.ira.sch.gr/news/index.php?option=com\\_content&view=article&id=1606:2022-01-02-12-36-31&catid=159:2022-01-02-12-32-38](http://5gym-irakl.ira.sch.gr/news/index.php?option=com_content&view=article&id=1606:2022-01-02-12-36-31&catid=159:2022-01-02-12-32-38)

**3. Εκπαιδευτικό Υλικό:**

<https://symvstathmos.wordpress.com/%ce%b5%ce%ba%cf%80%ce%b1%ce%b9%ce%b4%ce%b5%cf%85%cf%84%ce%b9%ce%ba%cf%8c-%cf%85%ce%bb%ce%b9%ce%ba%cf%8c/>

Πιστό αντίγραφο  
στη Γραμματεία του ΠΕ.Κ.Ε.Σ.

Με τιμή

ΖΑΝΕΚΑ ΣΤΕΡΓΙΑΝΗ  
Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου  
Φιλολόγων Κλάδου ΠΕ02

Εσωτερική Διανομή: Οργανωτική Συντονίστρια ΠΕ.Κ.Ε.Σ. Κρήτης